

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-155
Konu : Soru Önergesi (7/27437)

31.07.2026

7/27437 GK 154

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1623946 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA tarafından yöneltilen 7/27437 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi (4/1-(b)) kapsamındaki tarım sigortalılarına yönelik, diğer 4/1-(b) sigortalılarından farklı olarak prim ödeme kolaylığı sağlanması amacıyla 5510 sayılı Kanunun Geçici 16. maddesi ile düzenleme yapılmıştır. Yapılan bu düzenleme ile; 4/1-(b) kapsamındaki tarım sigortalılarının 01.10.2008'den itibaren her ay için 15 gün üzerinden prim ödemeleri sağlanmıştır. Bu uygulama yasa hükmü gereği her ay için ödenecek prim ödeme gün sayısının her yıl bir gün artırılması suretiyle devam ettirilmiştir. 2019 yılında 26 gün üzerinden prim ödeyen tarım sigortalıları, 2020 yılında 27 gün üzerinden prim ödeyerek 30 gün hizmet kazanmaktadır. 2023 yılında 4/1-(b) kapsamındaki tarım sigortalıları diğer sigortalılar gibi her 30 günlük hizmet süresi için 30 günlük prim tutarı ödemiştir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 67. maddesi doğrultusunda 4/1-(b) (Kendi nam ve hesabına çalışanlar) ile 60/1/g (herhangi sosyal güvencesi olmayanlar) bendi kapsamında kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi için 60 günden fazla prim borcunun bulunmaması gerekmektedir.

2015 yılından bu yana değişik tarihlerde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı veya Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4/1-(b) kapsamında ve 60/1/g kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlardan 60 günden fazla borcu olanların ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesisleri ile Devlet üniversite hastanelerinde sağlık hizmetlerinden ücretsiz faydalandırılmaları sağlanmaktadır.

Bu kapsamdaki son karar olan 10812 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile uygulama süresi 31.12.2026 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu bağlamda Bağ-Kur primlerini ödeyemeyen çiftçilerin prim borçlarına bakılmaksızın genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmaları 31.12.2026 tarihine kadar mümkün hale gelmiştir.

Tarım sigortalıların prim ödemesini kolaylaştırmak için Primlerin Dönemsel Ödenmesi uygulaması yapılmaktadır. 5510 sayılı Kanunun 88. maddesinin yedinci fıkrası; kendi adına ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar için, genel sağlık sigortası primi ile kısa ve uzun vadeli sigorta kolları primlerini ayrı ayrı veya birlikte tahsil edilecek şekilde prim ödeme tarihlerini veya dönemlerini belirleme yetkisini Kuruma verirken, Kanunun ek 5. maddesinin sekizinci fıkrası da; madde kapsamındaki sigortalıların (mevsimlik tarım işçileri) primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini Sosyal Güvenlik Kurumunun belirleyebileceğini hüküm altına almıştır. 4/1-(b) kapsamındaki tarım sigortalıları için sağlanan diğer bir prim ödeme kolaylığı ise tüm 4/1-(b) sigortalılarına uygulanan 5 puanlık prim teşviki uygulamasıdır. 5510 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile primlerini düzenli ödeyen ve Kuruma prim borcu bulunmayan 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların prim oranının 5 puanlık kısmına isabet eden tutar Hazine tarafından karşılanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İŞIKHAN
Bakan